

רפורמה

אגף בכיר בחינוך

משרד החינוך

המינהל הפדגוגי

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

נא לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לידי פסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – פרט ל"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מחשבים ניידים. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.

כל חומר עזר שאינו מותר בשימוש, יש למסור למשגיח לפני תחילת הבחינה.

לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

מותאם

יש להקפיד על טוהר הבחינות!

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים הפרטים האישיים שלך, ובמדבקות השאלון שקיבלת מודפסים פרטי השאלון המיועד לך.
- אם לא קיבלת מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק. מותר לכתוב משני צדי הדף במחברת הבחינה.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה. אין לתלוש או להוסיף דפים. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת, משום שהבחינה נבדקת בעילים שם.
- אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.

בהצלחה!

12 17 סמל שאלון رقم النموذج שם השאלון ויחידות לימוד اسم النموذج والوحدات التعليمية הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان	18 21 מועד موعد 31 32 37 מס' תעודת זהות رقم الهوية 37 סמל ב"ס رقم المدرسة הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)	מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن
--	--	-----------------------------

* הוראות בשפה הערבית מעבר לדף

* التّعليمات باللغة العربيّة على ظهر الصّفحة

وزارة التربية والتعليم

القسم الكبير للامتحانات

الإدارة التربوية

دفتر امتحان

تحية للممتحنين وللممتحنات !

الرجاء قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بالضبط. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أعد الامتحان لفحص تحصيلاتك الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير ويُمنع إعطاء أو أخذ مواد مكتوبة أو الحديث.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من الوزارة. كما لا يُسمح إدخال هواتف أو حواسيب محمولة إلى غرفة الامتحان. استعمال مواد مساعدة غير مسموح بها يؤدي إلى إلغاء الامتحان.

يجب تسليم كل مادة مساعدة لا يُسمح استعمالها للمراقب قبل بدء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب، ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

ملاحظة

يجب المحافظة على نزاهة الامتحانات!

تعليمات للامتحان

1. يجب التأكد بأن تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها، وبأن تفاصيل نموذج الامتحان المعد لك مطبوعة على ملصقات نموذج الامتحان التي حصلت عليها.
2. في حال عدم حصولك على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعد لملصقة الممتحن، بخط يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة. يُسمح الكتابة على جهتي الصفحة في دفتر الامتحان.
4. للمسودة يمكن استعمال صفحات من دفتر الامتحان فقط. يُمنع نزع أو إضافة صفحات. الدفتر الذي يُسلم وهو غير كامل سيثير الشك بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
5. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.
6. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عوائق في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.

نتمنى لك النجاح!

עברית: הבנה, הבעה ולשון

שאלון מותאם

על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני חלקים.

חלק ראשון — הבנה והבעה — 50 נקודות

פרק א: הבנת הנקרא

פרק ב: כתיבה ממוזגת

חלק שני — לשון — 50 נקודות

פרק א: שם המספר

פרק ב: תחביר
פרק ג: מערכת הצורות
יש לבחור באחד הפרקים

סה"כ — 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: 1. יש לקרוא את הטקסטים שבנספח ולענות על השאלות בגוף שאלון זה,

לפי ההוראות.

2. לכתוב טיוטה אפשר להשתמש בעמודים האחרונים של השאלון.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

חלק ראשון — הבנה והבעה (50 נקודות)

קרא את הטקסטים שבנספח המצורף, וענה על השאלות בפרקים שלפניך.
הקפד על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

פרק א: הבנת הנקרא (25 נקודות)

ענה על כל השאלות 1-3.

1. שלושת הטקסטים מציגים גורמים שהביאו לעיצובו של דור ה-Y.
א. על פי שלושת הטקסטים, מהו הגורם המרכזי שהביא לעיצובו של דור ה-Y? (3 נקודות)

- ב. בטקסט 2 עפרת מזכיר גורם נוסף שהביא לעיצובו של דור ה-Y, מלבד הגורם שצינת בסעיף א.

מהו הגורם, ומהי השפעתו על עיצוב דור ה-Y? (4 נקודות)

- ג. על אף הדמיון בין תוכן טקסט 1 לתוכן טקסט 2 יש הבדל ביניהם בנימת הדברים.
מהי הנימה הבולטת בטקסט 2? הבא מטקסט 2 שתי הוכחות לדברך.
(4 נקודות)

2. הכותרת של טקסט 1 היא "מחברים 24/7 – ילידים דיגיטליים".
אחת ההגדרות ל"יליד", על פי מילון אבן-שושן, היא "מי שנולד במקום מסוים, בן מקום כלשהו, להבדיל ממהגרים וממתישבים חדשים".
על פי ההגדרה הזאת ועל פי טקסט 1, הסבר את משמעות הצירוף "ילידים דיגיטליים" שבכותרת טקסט 1. התייחס לדור ה-Y בהשוואה לדור ההורים.
(5 נקודות)

3. בשורות 34-36 בטקסט 1 כתוב: "המכשיר הדמוקרטי ביותר בתולדות המין האנושי שולל מאיתנו חירות בסיסית – החירות לשקט ולשלווה".
א. על סמך טקסט 1, הסבר באיזה מובן הטלפון הנייד הוא מכשיר דמוקרטי. (4 נקודות)

- ב. אלמוג ואלמוג טוענים שהטלפון הנייד שולל מאיתנו את החירות לשקט ולשלווה.
בעקבות דברים אלה, האם היית מעדיף לחיות בתקופה שלפני המצאת הטלפון החכם או בתקופה שלאחר המצאתו?
הסבר את דבריך, והדגם אותם.
(5 נקודות)

ענה על שאלה 4.

4. לקראת השתתפותך בכינוס של משרד החינוך שכותרתו "אנחנו המחר" הֵכֵן סקירה והצג בה את הגישות השונות בנוגע להשפעתו של דור ה-Y על המציאות ועל העתיד.

הקפד על דרכי מסירה מקובלות ועל אזכור של מקורות המידע בגוף הסקירה ובסופה (ביבליוגרפיה). כתוב בהיקף של כ-300 מילים.

את הסקירה כתוב בעמודים 4-5 (תוכל להשתמש בעמודים 6-7 לכתוב טיוטה).

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

لا تكتب في هذه المنطقة

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, **חצבי־ברק**,
אוגוסט 2017, מס' 11281 + נספח

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

This image shows a full page of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a template for handwriting practice or general writing. There are no margins, text, or other markings on the page.

لا تكتب في هذه المنطقة

[illegible]

لا تكتب في هذه المنطقة

לא לכתוב באזור זה

בחלק זה שלושה פרקים. עליך לענות על שני פרקים: על פרק א – חובה, ועל אחד מן הפרקים ב-ג.

ענה על שאלה 5.

- לפי סקר שנערך בקרב **תשעה עשר אלף / תשע עשרה אלף** צעירות וצעירים מכמה מדינות, עולה כי **שני שלישי / שני שלישים** מן הנשאלים מעוניינים בעצמאות תעסוקתית.

- בסקר פורטו **חמשת / חמש** הסיבות לבחירת מקום עבודה: כסף, ביטחון, חופשות, עמיתים נחמדים וגמישות בעבודה.

- בני דור ה-Y נולדו בין שנת אלף תשע מאות שמונים ואחת / שמונים ואחד לשנת 1994, על פי אחת ההגדרות לדור זה.

- הרצאה בנושא דור ה-Y תיערך ב **עשרים ושבע / עשרים ושבעה** בחודש זה, ברחוב הכלנית מספר **שלוש עשרה / שלושה עשר**.

לפניך שני פרקים: פרק ב – תחביר ופרק ג – מערכת הצורות.
בחר בפרק שלמדת: פרק ב – תחביר או פרק ג – מערכת הצורות.
בפרק שבחרת ענה על השאלות לפי ההוראות.

ציין את שם הפרק שבחרת: _____

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על ארבע שאלות.

ענה על ארבע מן השאלות 6-10. (לכל שאלה – 10 נקודות)

שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

6. לפניך שלושה משפטי שאלה (1)-(3). קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

(1) היכן מבלים הצעירים והצעירות בימינו בשעות הפנאי שלהם?

(2) איפה האידאולוגיה של בני דור ה-Y?

(3) איזה רושם מותירים צעירי דור ה-Y על חברתנו?

א. הקף את סוג המשפט המשותף לשלושת המשפטים:

פשוט מורכב איחוי (מחובר)

ב. הקף את התפקיד התחבירי של כל אחת ממילות השאלה המסומנות בקו במשפטים (1)-(3).

היכן:	נושא	לואי	נשוא	תיאור
איפה:	נושא	לואי	נשוא	תיאור
איזה:	נושא	לואי	נשוא	תיאור

ג. כתוב את משפט (2) במבנה של משפט ייחוד: הפוך את הלואי שבו לחלק ייחוד.

(שים לב: סעיף ד של השאלה בעמוד הבא.)

ד. לפניך משפט שאלה, ואליו מצורפת תשובה. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

האם דור ה־Y יוכל לשנות את השיטה ולהוביל מהפכה חברתית? ספק.

- כתוב את השאלה והתשובה במשפט חיווי **אחד מורכב**.

-
- תחם את הפסוקית במשפט שכתבת.

- מהו היתרון של הניסוח המקורי (שבראש סעיף ד) מבחינה רטורית?
-

7. א. לפניך שני משפטים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. עובדים צעירים רבים יכלו לדרוש ממעסיקיהם תנאים טובים יותר, אילו התמחו כראוי

בתחום ידע מסוים.

II. הצעירים מנצלים מגוון רחב של תוכנות בטלפון הנייד, ואילו הוריהם והורי הוריהם

מסתפקים לרוב בשיחות טלפון בלבד.

• לפניך ארבע אפשרויות לסיווג משפטים II-I. **הקף** את התשובה הנכונה.

— שני המשפטים מורכבים.

— משפט I הוא משפט איחוי (מחובר), ומשפט II הוא משפט מורכב.

— משפט I הוא משפט מורכב, ומשפט II הוא משפט איחוי (מחובר).

— שני המשפטים הם משפטי איחוי (מחוברים).

• לפניך ארבע קביעות בנוגע לקשר הלוגי במשפטים II-I. **הקף** את התשובה הנכונה.

— בשני המשפטים יש קשר לוגי של תנאי.

— במשפט I יש קשר לוגי של תנאי, ובמשפט II יש קשר לוגי של עימות והשוואה.

— במשפט I יש קשר לוגי של עימות והשוואה, ובמשפט II יש קשר לוגי של תנאי.

— בשני המשפטים יש קשר לוגי של עימות והשוואה.

• כתוב את משפט I מחדש: הִמַר את מילת הקישור "אילו" במילה "אם".

(שים לב: המשך הסעיפים בעמוד הבא.)

ב. לפניך משפט. קרא אותו, וענה על הסעיפים שאחריו.

דור ה-Y אינו דור של מפונקים, כי אם של חרוצים.

- מהו הסוג התחבירי של המשפט? **הקף** את התשובה הנכונה.
פשוט איחוי (מחובר) מורכב
- במשפט יש חלק כולל. תחם את החלק הכולל במשפט.
- מהו התפקיד התחבירי של החלק הכולל? **הקף** את התשובה הנכונה.
נושא נושא מושא תיאור לוואי
- מהו הקשר הלוגי במשפט? **הקף** את התשובה הנכונה.
ניגוד סיבה זמן תנאי
- פרק את המשפט לשני משפטים פשוטים.

משפט 1:

משפט 2:

ג. לפניך שני משפטים מורכבים, ובכל אחד מהם נתחמו הפסוקיות.

(1) מי שנולד בשנות השמונים של המאה העשרים, נמנה עם דור ה-Y.

(2) ילדי דור ה-Y אומרים בקול רם את מה שדור ההורים שלנו התנצל עליו.

ציין מעל כל פסוקית את התפקיד התחבירי שלה. את התפקידים בחר מן הרשימה שלפניך:

פסוקית נושא, פסוקית נושא, פסוקית מושא, פסוקית תיאור, פסוקית לוואי

8. א. לפניך שני משפטים מורכבים, ובכל אחד מהם יש שם פועל. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

— הצורך של הצעירים לספק לעצמם מידע כל היום גורם למחסור קבוע במנוחה.

— כאשר אפשר לשוחח עם קבוצה גדולה של שותפי רשת, השיחה פנים אל פנים

נעשית משעממת.

- בשני המשפטים שמות הפועל פותחים פסוקית מצומצמת.
- תחם את הפסוקית המצומצמת בכל אחד משני המשפטים.
- כתוב מעל כל פסוקית מצומצמת את התפקיד התחבירי שלה.

את התפקיד התחבירי בחר מן הרשימה שלפניך:

פסוקית נושא, פסוקית נשוא, פסוקית מושא, פסוקית תיאור, פסוקית לוואי

- הקף את התפקיד התחבירי הנכון של כל אחת מן המילים המסומנות בקו במשפטים.

מחסור:	לוואי	מושא	תיאור	אוגד
מנוחה:	מושא	תמורה	לוואי	תיאור
נעשית:	נשוא	אוגד	הסגר	תמורה

ב. לפניך משפט. קרא אותו, וענה על הסעיפים שאחריו.

הצעירים של היום מסוגלים לראות את העולם רק בכלים דיגיטליים כמו מצלמה,

רשתות חברתיות ויישומונים בטלפון.

(1) האם גם במשפט זה שם הפועל פותח פסוקית מצומצמת?

- אם כן — העתק את הפסוקית המצומצמת, וקבע את תפקידה התחבירי.
- אם לא — ציין את התפקיד התחבירי של שם הפועל.

(שים לב: המשך הסעיפים בעמוד הבא.)

(2) במשפט שבראש סעיף ב יש ביטוי מכליל ופירוט.

- העתק את המילה או את הצירוף שהם הביטוי המכליל במשפט.

• מהו התפקיד התחבירי של הביטוי המכליל במשפט? **הקף** את התשובה הנכונה.

מושא	תיאור	לוואי	תמורה
------	-------	-------	-------

- העתק את המילים או את הצירופים שהם הפירוט במשפט.

• מהו התפקיד התחבירי של הפירוט במשפט? **הקף** את התשובה הנכונה.

מושא	תיאור	לוואי	תמורה
------	-------	-------	-------

(3) נסח את המשפט שבראש סעיף ב מחדש, בלי הביטוי המכליל.

9. א. לפניך קטע מעובד מכתבה שהתפרסמה ב"אקונומיסט" ב־31/3/2016.

(1) לפי אריק פיש, מחבר הספר "בני דור המילניום של סין", בני דור זה נאחזים בכל הזדמנות שנקרית להם בחיים. (2) רבים סבורים שדור זה נתון במשבר, ואילו אחרים סבורים שצעירי דור זה ייטיבו להסתגל לאתגרים הצפויים להם בעולם משתנה. (3) "כשבני דור המילניום ישלטו בעולם, החברה תתנהל טוב יותר", טוען עיתונאי צעיר ממלזיה. (4) עוד הוא הוסיף שכשבני דור המילניום ישלטו בעולם, הוא גם יהיה ירוק יותר.

- בקטע מובאות שלוש דרכי מסירה. ציין את דרך המסירה בכל אחד מן המשפטים.

_____ משפט (1):

_____ משפט (2):

_____ משפט (3):

_____ משפט (4):

- בחר באחד המשפטים, וכתוב אותו בדרך מסירה השונה מן הדרך שבה הוא כתוב.

- ציין את מספר המשפט שדרך המסירה בו היא המדויקת ביותר.
- נמק את קביעתך.

ב. לפניך משפט.

חוקרים סבורים שצעירי דור ה־Y ייטיבו להסתגל לאתגרים הצפויים להם בעולם משתנה.

פרק את המשפט לשלושה משפטים פשוטים, וסדר אותם בסדר הגיוני.

(שים לב: סעיף ג של השאלה בעמוד הבא.)

ג. לפניך משפט:

העיתונאי הוסיף שכשבני דור המילניום ישלטו בעולם, הוא גם יהיה ירוק יותר.

לפניך שתי דרכים לתיחום הפסוקיות במשפט זה.

☐ העיתונאי הוסיף | שכשבני דור המילניום ישלטו בעולם, | הוא גם יהיה ירוק יותר.

☐ העיתונאי הוסיף | ש | כשבני דור המילניום ישלטו בעולם, | הוא גם יהיה ירוק יותר.

- סמן את המשפט שדרך התיחום בו נכונה.
- כתוב מעל כל פסוקית את התפקיד התחבירי שלה. את התפקיד בחר מן הרשימה שלפניך:

פסוקית נושא, פסוקית נשוא, פסוקית מושא, פסוקית תיאור, פסוקית לוואי

10. א. לפניך קטע מְשׁוּמָה (פּוֹסֵט) הלקוחה מדף ה"פייסבוק" של העיתונאית והסופרת עירית לינור. הרשומה פורסמה לאחר מסיבת סיום כיתה י"ב של בְּתָה. קרא את הקטע, וענה על השאלות שאחריו.

"... אחרי שלוש שעות של טקסים אני יכולה לומר באחריות: בני הנוער הם טובים, יפים וחכמים. הם 'חורשים' לבגרויות ועובדים ומתנדבים. יש כאלה שיטענו שהם תקועים מדיי בסמרטפון, אבל לדעתי זה נובע מקנאה ביכולתם להקליד בקצב של 800 מילים בשנייה. לפני שאתם משמיצים אותם בגלל חיבתם למסכים זכרו: אם בסמרטפון שוב יעדכנו תוכנה — למי נפנה? אז כמו שאומרים: וואי, אני 'מתה', הם כאלה חמודים!!!!!!!"

- העתק מן הקטע דוגמה אחת לשימוש במבנה סתמי.

- כתוב יתרון אחד לשימוש במבנה הסתמי, על פי הדוגמה שהבאת.

- רשומה (פוסט) היא טקסט כתוב שיש לו מאפיינים של לשון דבורה. ציין שני מאפיינים של הלשון הדבורה, והבא לכל מאפיין דוגמה אחת מן הקטע.

המאפיין	דוגמה
(1)	
(2)	

ב. לפניך שני משפטים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

— מינוי המנהל עורר מחאה.

— החלטת המנהלת עוררה מחאה.

- הקף את המשפט שיש בו דו־משמעות.

- נסח את המשפט הדו־משמעי בשני משפטים שכל אחד מהם יבטא משמעות אחת.

משפט 1:

משפט 2:

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על ארבע שאלות.

ענה על ארבע מן השאלות 11-15. (לכל שאלה – 10 נקודות)

שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

11. א. לפניך שבעה משפטים. בכל משפט יש פועל מודגש (ובסוגריים אותו הפועל מנוקד).

ציין בטבלה את השורש ואת הבניין של כל אחד מן הפעלים.

הפועל	השורש	הבניין
(1) פחות ופחות אנשים רוצים לעסוק בפעילות ש מאתגרת (מַאְתְּגֶרֶת) אותם.		
(2) אני מתבונן (מִתְבּוֹנֵן) בצעירי דור זה.		
(3) אני כמה (כַּמֶּה) להבין את ילדי דור ה-Y.		
(4) אני חס (חָס) על התבגרותם הכֹּה מוקדמת.		
(5) מנות הטלוויזיה שספג הדור החדש מגיל אפס לא הותירו (הוֹתִירוּ) מקום לתמימותו.		
(6) ילדי דור ה-Y חוו (חָווּ) רוע, אגרסיה ובוגדנות.		
(7) הם גורשו (גִּרְשׁוּ) מגן עדן.		

ב. • העתק מן הטבלה את הפועל הסביל, וכתוב את צורתו הפעילה.

הפועל הסביל: _____

צורת הפעיל: _____

- שבץ את הפועל בצורתו הפעילה במשפט משלך.

(שים לב: סעיף ג של השאלה בעמוד הבא.)

ג. לפניך שלושה משפטים, ובכל אחד מהם פועל מודגש.

- השימוש בטלפון החכם **מְתָאִים** כיום לכל אדם.
- צעירים רבים **מְמַרִים** את פי הוריהם.
- דור ההורים **מְפַנֵּם** אט־אט את יתרונות הטכנולוגיה הדיגיטלית.
- איזה פועל יוצא דופן מבחינת הגזרה? _____
- מהי הגזרה של פועל זה? _____
- מהי הגזרה של שני הפעלים האחרים? _____
- בהקשר אחר אפשר לנתח אחד משלושת הפעלים בדרך נוספת.
מהו פועל זה? _____
- שבץ פועל זה במשפט משלך שיבטא את דרך הניתוח הנוספת.

12. א. לפניך משפטים, ובהם מודגשים שמות במשקלי שמות פעולה.

- המשחק האנושי היה **הכנה** (הִכְנָה) לחיים ותשתית של תרבות.
- המשחקים של דור ה-Y הם בבחינת **הימנעות** (הִמָּנְעוּת) מן החיים וניווט התרבות.
- עם הזמן החרדה מ**שיעמום** (שִׁעְמוֹם) עולה.
- הדעת נותנת שלא צפוי **שינוי** (שִׁנּוּי) מרחיק לכת.
- דור ה-Y פיתח יכולת **התנסות** (הִתְנַסּוּת) מהירה בתוכנות חדשות.
- צעירי דור ה-Y דורשים הערכה ו**הוקרה** (הוֹקָרָה).
- מכיוון שאפשר לשוחח עם קבוצה רחבה של שותפי רשת, ה**שיחה** (שִׁיחָה) פנים אל פנים נעשית משעממת.

ממין בטבלה שלפניך את שמות הפעולה המודגשים לפי בניינים.

פֶּעַל (קל)	נפעל	פיעל	התפעל	הפעיל

ב. לפניך משפטים, ובכל אחד מהם פועל מודגש.

- בה בעת אודה ו**אתודה** (אֶתְוֹדָה), יצורים אלה משפיעים על דור ההורים.
 - הצעירים מגדירים את הרגעים המאושרים שלהם ו**חווים** (חוֹוִים) אותם אחרת.
 - ישראל **נסחפה** (נִסְחָפָה) בגל המֶחֱשׁוֹב.
 - האפליקציות הממוחשבות **הרגילו** (הִרְגִּילוּ) את הצעירים שדברים נעשים עבורם.
- כתוב את שם הפעולה (באותו הבניין) של כל אחד מן הפעלים המודגשים.

- **אתודה:** _____
- **חווים:** _____
- **נסחפה:** _____
- **הרגילו:** _____

13. א. לפניך שבעה משפטים. בכל משפט חסר **פועל**.

קרא את המשפטים. כתוב בכל משפט במקום הריק את הפועל המתאים, על פי השורש שבסוגריים. אין צורך לנקד.

(1) המונח "דור ה־X" _____ בשיח בזכות ספר אשר עוסק בדור זה.
(ש-ר-ש)

(2) "דור ה־YX" הוא כינוי לאנשים ש _____ בשנות השבעים, בתפר שבין
(י/ו-ל-ד) דור ה־X לדור ה־Y.

(3) דור ה־YX _____ בסגנון החיים של דור ה־X ובערכים של דור
(א-פ-י-נ) ה־Y.

(4) מגיל צעיר _____ בני דור ה־Y לעולם הממוחשב.
(ח-ש-פ)

(5) בשנים האחרונות המחקרים המדעיים שעוסקים בדור ה־Y הולכים ו _____
(ר-ב-י/ה)

(6) החוויות המעצבות של בני דור ה־Y בישראל _____ לחוויות
(ד-מ-י/ה) המעצבות של צעירים בני גילם בעולם.

(7) להבדיל מן הדורות הקודמים, דור ה־Y אינו _____ לוותר על חיי
(כ-ו-נ) משפחה לטובת קידום בעבודה.

ב. לפניך משפט.

הטלפון הנייד מסייע לילדים **לתקשר** (לְתַקְשֵׁר) עם העולם.
השורש של הפועל "לתקשר" הוא שורש תנייני.
השלם בטבלה שלפניך את דרך היווצרות השורש של הפועל "לְתַקְשֵׁר".

השורש הראשוני	המילה המתווכת (מילת המעבר)	השורש התנייני

14. א. לפניך קטע, ובו מילים מודגשות.

דור ה־Y הוא הדור הראשון שנולד לתוך עולם **ממוחשב**. לכל אורך מהפכת המחשב
ה**איש** בני דור ה־Y היו החלוצים בשימוש בכלים הדיגיטליים: מחשב, אפליקציות
בטלפון ה**סלולרי** ועוד.
הפיתוח ה**טכנולוגי** ה**מהיר** השפיע מאוד על דרך החשיבה ועל סגנון החיים
של בני דור ה־Y, אך הייתה לו השפעה מועטה על בני דורות קודמים. העולם
הדיגיטלי יצר פער **תרבותי** בין צעירי דור ה־Y לבין הוריהם והורי הוריהם. הנה
כי כן בשעה שצעירים אלה פיתחו ידע **נרחב** בתוכנות חדשות, הוריהם ומוריהם
דשדשו מאחור. עם זאת הרשת יצרה מוקד עניין **משותף** לבני דור ה־Y ולהוריהם.

- מהו חלק הדיבור ה**משותף** לכל המילים המודגשות בקטע? _____
- מיין בטבלה את המילים המודגשות בקטע, על פי דרך התצורה שלהן.

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי

- אפשר לחלק את הקבוצה של **בסיס וצורן סופי** חלוקה משנית.
מיין את המילים בקבוצה זו לשתי קבוצות נוספות. כתוב שם לכל קבוצת משנה.

בסיס וצורן סופי	
קבוצה א: _____	קבוצה ב: _____

(שים לב: סעיף ב של השאלה בעמוד הבא.)

ב. לפניך משפט, ובו שתי מילים מודגשות.

צעירי דור ה-Y רוצים לשפר את יכולתם המקצועית.

- שתי המילים "יכולתם" ו"מקצועית" מסתיימות בצורן סופי. מהו סוג הצורן הסופי המשותף לשתי המילים האלה? הקף את התשובה הנכונה.

צורן גזירה

צורן נטייה

- כתוב ליד כל מילה את המשמעות של הצורן הסופי שלה.

יכולתם:

מקצועית:

- לפניך שני משפטים. קרא אותם, וענה על השאלות שאחריהם.

I. הקריאה (קְרִיאָה) של בני הנוער מסתכמת במסרונים קצרים.

II. הכתובת על החרס שנתגלה בחפירות אינה קריאה (קְרִיאָה) בגלל

פגעי הזמן.

- באיזה משפט יש במילה "קריאה" צורן נטייה?

- ציין את המשקל של המילה "קריאה" בכל אחד מן המשפטים.

המשקל של "קריאה" במשפט I:

המשקל של "קריאה" במשפט II:

15. האקדמיה ללשון העברית פנתה לציבור התלמידים והזמינה אותנו להמציא חלופה לצעצוע

ששמו הלועזי "סְפִינֵר".

א. לפניך כמה מן ההצעות לחלופה למילה "ספינר":

סבסבת (סבֶסֶבֶת), **חוגית** (חוגִית), **חגודל** (חגודֶל),

סחרירון (סחרִירון), **משחג** (משְחָג), **מסבב** (מסֶבֶב)

לפניך טבלה. מיין בה את ההצעות לקבוצות, לפי דרך התצורה שלהן.

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי	הלחם (בסיס ובסיס)

ב. • בחר מכל עמודה בטבלה שם אחד, והסבר את שיקול הדעת בקביעתו. התייחס לשורש, למשקל, לבסיסים ולצורן.

• תלמידים רבים טוענים שהספינר אינו רק לצורכי משחק, והיו אף שהציעו לקרוא לו **מרגיעון** (מְרַגֵּיעוֹן).

מה ההבדל בין "מרגיעון" ובין "סחרירון" מבחינת המשמעות?

(שים לב: סעיף ג של השאלה בעמוד הבא.)

- ג. • הקף את המילה היוצאת דופן מבחינת הגזרה.
- מלוכה** (מְלוּכָה), **מנוחה** (מְנוּחָה), **מבוכה** (מְבוּכָה), **תלוּנה** (תְּלוּנָה)
- הקף את המילה היוצאת דופן מבחינת משמעות הצורן הסופי.
- כפית** (כַּפִּית), **מפית** (מַפִּית), **שקית** (שִׁקִּית), **ידית** (יָדִית),
- הקף את המילה היוצאת דופן מבחינת משמעות המשקל.
- מתפרה** (מִתְפָּרָה), **משטרה** (מִשְׁטָרָה), **משפחה** (מִשְׁפָּחָה), **משתלה** (מִשְׁתָּלָה)
- לפניך ארבע מילים.
- מלון** (מְלוּן), **סלון** (סָלוֹן), **מכון** (מְכוּן), **מזון** (מָזוֹן)
- הקף את המילה שלא נוצרה בדרך של שורש ומשקל.
- הסבר במה שונה המילה שהקפת משלוש המילים האחרות.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

[illegible]

טיוטה

لا تكتب في هذه المنطقة

لا لכתוב באזור זה

מדבקות משגיח

ملصقة مراقب

"אתך בכל מקום, גם בבגרות.

בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.

بالتجّاح، مجلس الطّلاب والشّبيبة القطريّ"